

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟ-ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΧΡΟΝΙΚΟ (ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2025)

Θανάσης Γ. Ξηρός
Αναπληρωτής Καθηγητής
Συνταγματικού Δικαίου ΑΣΕΙ-ΣΣΕ

1 Οκτωβρίου

Ο Γ. Μυλωνάκης, Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό, με επιστολή του στον πρόεδρο της εξεταστικής επιτροπής που διερευνά «όλες τις πτυχές του ζητήματος της χρηματοδότησης των αγροτών από τον Οργανισμό Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ), μακριά από μικροκομματικές σκοπιμότητες και με σκοπό την αναζήτηση της αλήθειας και την εξυγίανση του συστήματος των επιδοτήσεων», δηλώνει ότι τίθεται «αυτονοήτως και ανεπιφυλάκτως στη διάθεση της επιτροπής, εφόσον κρίνει ότι η κατάθεσή μ(τ)ου, στο πλαίσιο του θεσμικού μ(τ)ου ρόλου, θα μπορούσε να συμβάλει κατά τον οποιοδήποτε τρόπο, στην πλήρη και ολοκληρωμένη διερεύνηση, σύμφωνα με την απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής, όλων των ζητημάτων που έχουν ανακύψει σχετικά με τη λειτουργία του ΟΠΕΚΕΠΕ, με γνώμονα την ανάδειξη τυχόν ευθυνών και την αποκατάσταση της αξιοπιστίας του συστήματος πληρωμών των αγροτικών ενισχύσεων, ώστε να αποτελεί έναν αξιόπιστο, αποτελεσματικό και δίκαιο μηχανισμό για όλους τους παραγωγούς της χώρας».

2 Οκτωβρίου

Η εξεταστική επιτροπή απορρίπτει, με τις ψήφους των βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας, το αίτημα της αντιπολίτευσης να κληθεί άμεσα ο Γ. Μυλωνάκης για να καταθέσει, επειδή, όπως είχε ήδη αποφασιστεί, ο κατάλογος των μαρτύρων θα επανεξεταστεί, όταν ολοκληρωθεί ο πρώτος κύκλος καταθέσεων που καλύπτει την περίοδο έως το 2015.

3 Οκτωβρίου

Δημοσιεύεται το ρυθμιστικό προεδρικό διάταγμα [84/2025 (Α' 159)], με το οποίο κηρύσσεται η λήξη των εργασιών της Β' (Τακτικής) Συνόδου της Κ' Βουλευτικής Περιόδου.

6 Οκτωβρίου

Αρχίζουν οι εργασίες της Γ' (Τακτικής) Συνόδου της Κ' Βουλευτικής Περιόδου.

Ο Υπουργός Οικονομικών καταθέτει στη Βουλή το προσχέδιο του κρατικού προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος 2026. Στις προβλέψεις του περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, δαπάνες για την παροχή εισοδηματικών ενισχύσεων σε κατηγορίες πολιτών ύψους ενός δισεκατομμυρίου επτακοσίων εξήντα εκατομ-

μιριών (1.760.000.000) ευρώ, ρυθμός ανάπτυξης σε ποσοστό δύο και τέσσερα δέκατα τοις εκατό (2,4%), πρωτογενές πλεόνασμα σε ποσοστό δύο και οκτώ δέκατα τοις εκατό (2,8%) και δημόσιο χρέος σε ποσοστό εκατόν τριάντα επτά και έξι δέκατα τοις εκατό (137,6%) του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος.

Ο πρώην Πρωθυπουργός Αλ. Τσίπρας, με επιστολή του στον Πρόεδρο της Βουλής, υποβάλλει την παραίτησή του από το βουλευτικό αξίωμα. Στο μαγνητοσκοπημένο μήνυμά του, που ακολουθεί την κατάθεσή της, αναφέρει: «Μετά από 16 χρόνια στη Βουλή ως βουλευτής, αρχηγός κόμματος, αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης και πρωθυπουργός έλαβα μια απόφαση συνείδησης: Να παραιτηθώ από το βουλευτικό αξίωμα. Λίγο πριν την έναρξη της νέας κοινοβουλευτικής Συνόδου, κατέθεσα στον Πρόεδρο της Βουλής την παραιτήσή μου. Δεν ήταν μια απόφαση εύκολη, ούτε και αβασάνιστη. Παραιτούμαι, γιατί δεν μπορώ και δεν θέλω, να διατηρήσω το αξίωμα του βουλευτή, με όσα προνόμια αυτό συνεπάγεται, όταν αισθάνομαι ότι η συμμετοχή μου, με την ειδική συνθήκη μάλιστα του πρώην πρωθυπουργού, δεν προσφέρει τίποτε ουσιαστικό σε όσους με εμπιστεύτηκαν. Γιατί δεν μπορώ και δεν θέλω, να συμμετέχω τυπικά σε μια Βουλή, που δημοκρατικά απογυμνωμένη, με ευθύνη κυρίως της πλειοψηφίας, αδυνατεί να επιτελέσει τον ρόλο που το Σύνταγμα επιτάσσει και οι πολίτες απαιτούν. Παραιτούμαι όμως από βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ, δεν παραιτούμαι από την πολιτική δράση. Εγκαταλείπω την ασφάλεια των ορεινών εδράνων. Και φιλοδοξώ να επιστρέψω στην ελπιδοφόρα ανασφάλεια της κοινωνικής δράσης. Όχι για να καθοδηγήσω από τα πάνω, αλλά για να αφουγκραστώ καλύτερα την κοινωνία και τις ανάγκες της. Απελευθερωμένος από αξιώματα, δεσμεύσεις και μηχανισμούς, που δεν μπορούν πια να την εκφράσουν. Σε μια περίοδο, όπου η πατρίδα μας βρίσκεται σε επικίνδυνο αδιέξοδο, οικονομι-

κό, πολιτικό, γεωστρατηγικό, μα πρωτίστως ηθικό. Ζητείται ελπίς. Μέσα από τις πράξεις και όχι μόνο με λόγια. Τις πράξεις που αποδεικνύουν ότι δεν είμαστε όλοι ίδιοι. Τις πράξεις που μόνο με αυτές μπορούμε να υπερβούμε τα σημερινά αδιέξοδα. Δεν πιστεύω σε Μεσσίες, ούτε σε κομματικές κατασκευές εργαστηρίου. Πιστεύω όμως στη δύναμη του λαϊκού κινήματος που παλεύει συλλογικά για κοινωνική δικαιοσύνη. Πιστεύω στη βούληση και τις πράξεις των πολλών. Με αυτούς, τις ανάγκες και τις ελπίδες τους, είμαι αποφασισμένος να συναντηθώ. Θέλω να απευθυνθώ στους συντρόφους μου, σε όλους όσους πορευτήκαμε μαζί ως εδώ και μοιραστήκαμε αγώνες, αγωνίες, ελπίδες και όνειρα. Δεν θα είμαστε αντίπαλοι. Και ίσως σύντομα να ταξιδέψουμε πάλι μαζί σε πιο όμορφες θάλασσες. Κυρίως όμως θέλω να απευθυνθώ στη μεγάλη κοινωνική πλειοψηφία που ασφυκτιά. Η λεηλασία της πατρίδας μας από ένα καθεστώς γενικευμένης διαφθοράς που γεννά ανισότητες και αδικία, δεν μπορεί να συνεχιστεί άλλο. Αν δεν μπορούν όσοι έχουν την ευθύνη της δημοκρατικής αντιπολίτευσης να παραμερίσουν τις ιδιοτέλειές τους για να προκύψει η αλλαγή, τότε θα πρέπει να γίνουμε όλοι εμείς η αλλαγή που προσδοκούμε. Για να πάρουμε το μέλλον στα χέρια μας. Αυτό αξίζει κάθε κόπο και κάθε αγώνα».

7 Οκτωβρίου

Ο Γρ. Βάρρας, πρώην πρόεδρος του ΟΠΕΚΕΠΕ, καταθέτει στην εξεταστική επιτροπή που διερευνά «όλες τις πτυχές του ζητήματος της χρηματοδότησης των αγροτών από τον Οργανισμό» πολυσέλιδο υπόμνημα, μέρος του οποίου αναγινώσκει. Η άρνησή του να απαντήσει σε ερωτήσεις προκαλεί αντιδράσεις και τη διακοπή της συνεδρίασης, προκειμένου ο μάρτυρας να επανεξετάσει τη στάση του. Όταν η συνεδρίαση επαναρχίζει, ο μάρτυρας απαντά στις ερωτήσεις των μελών της επιτροπής.

8 Οκτωβρίου

Ο Δ. Κυριαζίδης, ανεξάρτητος βουλευτής στη βασική εκλογική περιφέρεια Δράμας, επανέρχεται, με απόφαση του Προέδρου της, στην κοινοβουλευτική ομάδα της Νέας Δημοκρατίας.

Ο Θ. Δρίτσας, πρώτος αναπληρωματικός στον συνδυασμό του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς-Προοδευτικής Συμμαχίας βασική εκλογική περιφέρεια Α' Πειραιά, ορκίζεται και καταλαμβάνει την έδρα που κενώθηκε μετά την παραίτηση του Αλ. Τσίπρα. Ο βουλευτής εντάσσεται λίγο αργότερα στην κοινοβουλευτική ομάδα της Νέας Αριστεράς, η οποία διαθέτει, πλέον, δώδεκα (12) μέλη.

13 Οκτωβρίου

Ο Πρωθυπουργός συναντάται με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τον ενημερώνει για τις τρέχουσες πολιτικές εξελίξεις στη χώρα και διεθνώς. Παρουσία των τηλεοπτικών συνεργείων, μεταξύ άλλων, αναφέρει: «[...] Αξίζει να συγχαρούμε τον Πρόεδρο Trump για την επιμονή του να προσεγγίσει αυτή την εξαιρετικά δυσεπίλυτη εξίσωση μέσα από μία διαφορετική οπτική γωνία. Η Ελλάδα είναι μία από τις λίγες ευρωπαϊκές χώρες που κλήθηκαν να παραστούν στην υπογραφή της συμφωνίας και είναι παρούσα στην υπογραφή μιας ιστορικής συμφωνίας που θέτει τα θεμέλια για την ειρήνη στη Μέση Ανατολή. Η χώρα συνομιλεί αξιόπιστα με όλους, λειτουργώντας ως πυλώνας σταθερότητας στην περιοχή [...] Το Μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτη έχει βαρύνουσα συμβολική σημασία, καθώς είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την ιστορία του έθνους. Πρέπει να ομονοούμε στα προφανή και αυτονόητα, διαφυλάσσοντας τον χαρακτήρα του Μνημείου Το Μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτη έχει ένα πολύ μεγάλο συμβολικό βάρος. Τιμούμε εκεί τη μνήμη όλων όσοι έδωσαν τη ζωή τους για να είμαστε εμείς ελεύθεροι. Όλοι πρέπει να συμφωνούμε ότι χρήζει μιας διαφορετικής, ξεχωριστής, προ-

στασίας. Η πρόταση αφορά τον καθαρισμό, την ανάδειξη και τη συντήρηση του Μνημείου από το Υπουργείο Άμυνας, ενώ η τήρηση της τάξης θα παραμείνει στην ευθύνη του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη. Ας ομονοήσουμε στα απολύτως προφανή. Θέλω να πιστεύω ότι τα κόμματα της αντιπολίτευσης θα αντιληφθούν τη σημασία να μπορούμε να ομονοούμε στα απολύτως προφανή, να αναδείξουμε και να προστατεύσουμε το Μνημείο και να διαφυλάξουμε τον πραγματικό του χαρακτήρα. Δεν μπορώ να φανταστώ ότι χώρες, όπως η Γαλλία ή οι ΗΠΑ, δεν μπορούν να προστατεύσουν τέτοια μνημεία με ιστορικό βάρος». Απαντώντας, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αναφέρει: «Να δοθεί χρόνος στον διάλογο και να απομακρυνθεί το ζήτημα από την πολιτική αντιπαράθεση. Ο ιδεώδης τρόπος να εξετάσουμε το πώς θέλουμε να είναι το Μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτη είναι να το αποστειρώσουμε από την τρέχουσα πολιτική επικαιρότητα. Πρόκειται για ένα κενοτάφιο που συμβολίζει τις πιο ένδοξες μάχες και τους αγώνες του έθνους. Κατά το παρελθόν έχουν υπάρξει περιστατικά βανδαλισμών, όπως η καταστροφή των σκοπιών με μολότοφ. Αυτό θα μπορούσε να είχε αποφευχθεί, εάν υπήρχαν όροι που ξεχώριζαν την αποστολή του Μνημείου από εκείνη ενός χώρου διαμαρτυρίας».

16 Οκτωβρίου

Η κυβέρνηση, με αίτημα του Πρωθυπουργού και σύμφωνα με το άρθρο 142Α του Κανονισμού της, ενημερώνει τη Βουλή για θέματα εξωτερικής πολιτικής. Έτσι, καθίσταται άνευ αντικείμενου το αίτημα του αρχηγού της αξιωματικής αντιπολίτευσης να συζητηθεί στην Ολομέλεια ο πόλεμος στη Γάζα.

21 Οκτωβρίου

Συζητείται στην Ολομέλεια της Βουλής σε συνθήκες έντασης και με παρουσία του Πρω-

θυπουργού, ο οποίος παίρνει τον λόγο για να την υποστηρίξει, η τροπολογία της κυβέρνησης για την προστασία και τη φύλαξη του Μνημείου του Άγνωστου Στρατιώτη. Με την έναρξη της συζήτησης τρεις κοινοβουλευτικές ομάδες της αντιπολίτευσης υποβάλλουν ένσταση αντισυνταγματικότητας που απορρίπτεται από την πλειοψηφία.

23 Οκτωβρίου

Δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Α' 183) η πράξη νομοθετικού περιεχομένου με την οποία θεσπίζονται επείγουσες ρυθμίσεις για τη στήριξη του πρωτογενούς τομέα και την αντιμετώπιση της ζωνόσου της ευλογιάς των αιγοπροβάτων.

29 Οκτωβρίου

Διακόσιοι εννέα (209) βουλευτές καταψηφίζουν –είκοσι πέντε (25) υπερψηφίζουν και πενήντα (50) «δηλώνουν παρών»– την αίτηση για την άρση της ασυλίας της Λ. Κανέλλη, βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος στη βασική εκλογική περιφέρεια Α' Αθήνας, μετά από μήνυση που υπέβαλε σε βάρος της η πρόεδρος της κοινοβουλευτικής ομάδας Πλεύση Ελευθερίας-Ζωή Κωνσταντοπούλου για συκοφαντική δυσφήμιση. Εξάλλου, διακόσιοι τριάντα οκτώ (238) βουλευτές υπερψηφίζουν και σαράντα έξι (46) καταψηφίζουν την αίτηση για την άρση της ασυλίας της τελευταίας μετά από μηνυτήρια αναφορά που κατέθεσε σε βάρος της υποψήφια, επειδή στις γενικές βουλευτικές εκλογές του Ιουνίου του 2023 μετέβαλε τη σειρά αναγραφής των υποψηφίων βουλευτών στο ψηφοδέλτιο συνδυασμού του πολιτικού κόμματος.

30 Οκτωβρίου

Η Ολομέλεια της Βουλής υπερψηφίζει, κατά πλειοψηφία, την πρόταση του Προέδρου της

για τη σημειακή τροποποίηση του Κανονισμού (της Βουλής). Εισάγονται ρυθμίσεις για τον ηλεκτρονικό και τον αυτόματο έλεγχο του χρόνου των ομιλιών με τη χρήση ειδικής εφαρμογής, για την υποβολή και τη συζήτηση αντιρρήσεων ως προς τη συνταγματικότητα σχεδίου ή πρότασης νόμου ή τροπολογίας, όταν συζητούνται ενιαία επί της αρχής, επί των άρθρων και επί του συνόλου, και, τέλος, για την απαγόρευση να λαμβάνει τον λόγο ομιλητής υπό διπλή ιδιότητα σε συνεδρίαση οποιουδήποτε οργάνου.

7 Νοεμβρίου

Υποβάλλεται και γίνεται αποδεκτή (π.δ. 93/2005 – Α' 193) η παραίτηση του Ευ. Τουρνά από τη θέση του Υφυπουργού Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.

14 Νοεμβρίου

Ο Πρωθυπουργός απαντά σε επίκαιρη ερώτηση του αρχηγού της αξιωματικής αντιπολίτευσης για την ακρίβεια.

19 Νοεμβρίου

Η εξέταση του αρμόδιου για το ζωικό κεφάλαιο αντιπεριφερειάρχη της Περιφέρειας Κρήτης από τον Μ. Λαζαρίδη, βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας και εισηγητή στην εξεταστική επιτροπή που διερευνά τη χρηματοδότηση των αγροτών από τον ΟΠΕΚΕΠΕ, προκαλεί τις έντονες αντιδράσεις των βουλευτών του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος-Κινήματος Αλλαγής και την έκδοση ανακοίνωσης από το γραφείο τύπου του κόμματος.

Ο Δ. Καραναστάσης, βουλευτής που εκλέχθηκε με τον συνδυασμό της Πλεύσης Ελευθερίας-Ζωή Κωνσταντοπούλου στη βασική εκλογική περιφέρεια Α' Αθήνας, υποβάλει, με επιστολή του στον Πρόεδρο της Βουλής, την παραίτησή του από το βουλευτικό αξίωμα.

20 Νοεμβρίου

Ο Υπουργός Οικονομικών καταθέτει στη Βουλή το σχέδιο του κρατικού προϋπολογισμού για το οικονομικό έτος 2026.

Ο αγροτοσυνδικαλιστής Γ. Ξυλούρης δεν προσέρχεται για να καταθέσει στην εξεταστική επιτροπή που διερευνά τις χρηματοδοτήσεις των αγροτών από τον ΟΠΕΚΕΠΕ και καταθέτει υπόμνημα, επικαλούμενος το «δικαίωμα σιωπής και μη αυτοενοχοποίησης του υπόπτου ή του αυτοενοχοποιούμενου». Ο εισηγητής της πλειοψηφίας δηλώνει ότι η επιλογή του μάρτυρα να μην προσέλθει «τον φέρνει αντιμέτωπο με τις συνέπειες του νόμου» και η εισαγγελία, μετά την ενημέρωσή της, ασκεί σε βάρος του ποινική δίωξη για την τέλεση του αδικήματος της απείθειας.

24 Νοεμβρίου

Ο Πρωθυπουργός συναντάται με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τον ενημερώνει για τις τρέχουσες πολιτικές εξελίξεις στη χώρα και διεθνώς. Στη συνάντηση τους κυριαρχούν τα «ενεργειακά». Παρουσία των τηλεοπτικών συνεργείων, μεταξύ άλλων, αναφέρει: «Ήθελα να σας ενημερώσω και δια ζώσης για τις πολύ σημαντικές εξελίξεις στον τομέα αναβάθμισης της γεωπολιτικής θέσης της χώρας με αφορμή τις συμφωνίες για την ενέργεια. Καταδεικνύουν ότι η χώρα μας από μια περιφερειακή δύναμη καθίσταται πρωταγωνιστής αφενός ως πύλη εισόδου για το υδροποιημένο φυσικό αέριο μέχρι την Ουκρανία αφετέρου με τις έρευνες υδρογονανθράκων εντός των επόμενων 18 μηνών για πρώτη φορά μετά από 40 χρόνια. Θωρακίζει τη χώρα μας γεωπολιτικά και ενεργειακά. Και είναι απόδειξη ότι η επιμονή αναβάθμισης από την κυβέρνηση μας έχει απτά πια αποτελέσματα. Θα οδηγήσει σε περισσότερες επενδύσεις στον έλεγχο πηγών ενέργειας και σε μια πολύ σημαντική ενίσχυση των δημοσίων οικονομικών με ορίζοντα πια δεκατρι-

ών ετών, εφόσον υπάρξουν αποτελέσματα από τις εξορύξεις. Και οι πολίτες αντιλαμβάνονται ότι σε περίοδο μεγάλων γεωπολιτικών αναταράξεων έχουν μεγάλη σημασία, γιατί η χώρα καθίσταται από παρακολουθούσα πρωταγωνιστής». Στην απάντησή του ο Κ. Τασούλας αναφέρει: «ακόμα και η γεωστρατηγική εξέλιξη της χώρας, αξιοποιούμενης ως διόδου του αμερικανικού φυσικού αερίου, έχει σχέση με την καθημερινότητα. Εφόσον ενεργοποιηθεί, όπως και οι έρευνες υδρογονανθράκων, θα σημάνει την ύπαρξη άφθονης και φθηνότερης ενεργείας για τον Έλληνα καταναλωτή [...] Είναι σημαντικό, γιατί η χώρα ρίχνει άγκυρα ως πάροχος ενέργειας στην Ευρώπη. Αποκτά τεράστια διάσταση όχι μόνο οικονομική και εμπορική, αλλά και γεωπολιτική. Γιατί μια χώρα που είναι πάροχος ενέργειας, άρα πάροχος κυριαρχίας, είναι μια χώρα που στηρίζουμε, που δεν μπορεί να αποσταθεροποιηθεί από εξωγενείς παράγοντες. Άρα η χώρα, η πολιτεία μας, θα επωφεληθεί σημαντικά. Δεν διστάζω να χαρακτηρίσω αυτές τις εξελίξεις ιστορικές, και είναι βέβαιο ότι μας υπερβαίνουν, γιατί εξασφαλίζουν στην Ελλάδα μακροπρόθεσμα γεωπολιτική σταθερότητα σε εποχή ταραχώδους αλλαγής των δεδομένων. Η γεωγραφία μας άλλωστε, είναι πηγή απειλών και κινδύνων, και άλλοτε εθνικών ανορθώσεων. Να αξιοποιήσουμε τη γεωγραφική μας θέση».

25 Νοεμβρίου

Ο Πρόεδρος της κοινοβουλευτικής ομάδας της Νέας Αριστεράς ζητά με επιστολή του από τον Πρόεδρο της Βουλής να συγκαλέσει την ειδική μόνιμη επιτροπή θεσμών και διαφάνειας, προκειμένου να κληθεί και να καταθέσει ο πρώην νομικός εκπρόσωπος εταιρείας που έχει εμπλακεί στην υπόθεση των υποκλοπών. Η πρωτοβουλία εκδηλώνεται μετά την κατάθεση του τελευταίου στο δικαστήριο που δικάζει την υπόθεση ότι, πριν εμφανιστεί στην εξεταστική επι-

τροπή που είχε διερευνήσει την υπόθεση, του είχαν γνωστοποιηθεί οι ερωτήσεις που θα του απηύθυναν τα μέλη της, βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας.

27 Νοεμβρίου

Οι βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, μέλη της εξεταστικής επιτροπής που διερευνά τις χρηματοδοτήσεις των αγροτών από τον ΟΠΕΚΕΠΕ ζητούν να κληθεί ενώπιόν της για να καταθέσει ο αγροτοσυνδικαλιστής Γ. Ξυλούρης.

1 Δεκεμβρίου

Ο Πρωθυπουργός, συμμετέχοντας σε συνέδριο διεθνούς χρηματοοικονομικού συμβούλου στο Λονδίνο, στην ομιλία του, μεταξύ άλλων, αναφέρει: «Θεωρώ ότι η ανάπτυξή μας σήμερα είναι ποιοτικά διαφορετική. Στο τέλος της ημέρας, πρόκειται για μια ιστορία σύγκλισης. Εξέτασα τα στοιχεία που δημοσίευσε η Eurostat όσον αφορά στο πραγματικό καθαρό διαθέσιμο εισόδημα. Τονίζω το “καθαρό”, επειδή έχουμε μειώσει σημαντικά τους φόρους. Έχουμε δει μια αύξηση –αφού συνυπολογίσουμε τον πληθωρισμό, πρόκειται για το πραγματικό καθαρό διαθέσιμο εισόδημα– κατά 22% τα τελευταία έξι χρόνια. Άρα, αυτή πρέπει να είναι μια ιστορία σύγκλισης, προσέγγισης με την Ευρώπη και γιατί να μην ξεπεράσουμε την Ευρώπη σε ορισμένους, τουλάχιστον, τομείς πολιτικής [...] Πιστεύω ότι υλοποιούμε αυτό το πρόγραμμα. Και θέλω να σας διαβεβαιώσω, σε αυτό το Συνέδριο, ότι θα παραμείνουμε απόλυτα προσηλωμένοι στις μεταρρυθμίσεις, παρά το γεγονός ότι έχουμε εισέλθει στο τρίτο έτος της κυβερνητικής μας θητείας. Υπάρχει η παράδοση οι κυβερνήσεις να “πατούν φρένο”, καθώς πλησιάζουν οι εκλογές. Δεν σκοπεύω να το κάνω αυτό. Θα συνεχίσω τις σημαντικές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, πολλές εκ των οποίων θα φέρουν το επόμενο κεφάλαιο στην αναπτυξιακή μας πορεία, μετά τις

επόμενες εκλογές [...] Η Ελλάδα τηρεί τις δημοσιονομικές της δεσμεύσεις, επιτυγχάνοντας σημαντικά πρωτογενή πλεονάσματα, αλλά διαθέτει επίσης δημοσιονομικό περιθώριο για να στηρίξει τα νοικοκυριά, μέσω φορολογικών ελαφρύνσεων, και να συνεχίσει να προωθεί μία ατζέντα που ευνοεί την ανάπτυξη. Πιστεύω ότι είναι αυτός ο συνδυασμός δημοσιονομικής σταθερότητας και πολύ ταχείας μείωσης του χρέους μας ως ποσοστό του ΑΕΠ, πιστεύω ότι αυτή είναι μια από τις βασικές μου υποχρεώσεις, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η Ελλάδα κληρονόμησε, ως αποτέλεσμα της κρίσης και παρ’ όλα όσα συνέβησαν με το Ελληνικό χρέος, ένα τεράστιο χρέος. Δεν μπορώ να κοιμηθώ με καθαρή συνείδηση, όταν γνωρίζω ότι δεν μπορούμε να κληροδοτήσουμε στην επόμενη γενιά αυτό το τεράστιο χρέος [...] Όταν κοιτάζω τις προβλέψεις για το χρέος μας, πιστεύω ότι έχουμε εκπλήξει ευχάριστα τις αγορές, αλλά το πετυχαίνουμε, χωρίς να εφαρμόζουμε μέτρα λιτότητας. Και αυτό οφείλεται στην υποκείμενη αναπτυξιακή δυναμική της οικονομίας, στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που έχουμε εφαρμόσει, στις εισροές κεφαλαίων στην Ελλάδα, στην ανάπτυξη που βασίζεται στις επενδύσεις, την οποία υποστηρίζουμε επί του παρόντος. Διότι δεν πρόκειται μόνο για τους πραγματικούς ρυθμούς ανάπτυξης, αλλά και για τη σύνθεση της ανάπτυξης. Στο παρελθόν, η Ελλάδα είχε επίσης θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης, αλλά ήταν μια ανάπτυξη που τροφοδοτούνταν από την κατανάλωση και χρηματοδοτούνταν με χρέος. Σήμερα αυτό δεν ισχύει πλέον [...] Όταν αναλάβαμε την εξουσία, οι επενδύσεις ως ποσοστό του ΑΕΠ ήταν στο 11%, με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο να είναι 21%. Είχε υπάρξει καθαρή απώλεια σχηματισμού κεφαλαίου στην Ελλάδα. Τώρα βρισκόμαστε στο 17%. Έχουμε, λοιπόν, σημειώσει σημαντική πρόοδο, αλλά πρέπει να φτάσουμε στο 20% ή και παραπάνω. Αυτή, για μένα, είναι μια ατζέντα, όχι μόνο

για το επόμενο έτος, αλλά για τα επόμενα πέντε χρόνια. Διότι, κοιτάζοντας τον εκλογικό κύκλο, έχω ένα πολύ σαφές σχέδιο για το πού πρέπει να πάμε τα επόμενα πέντε χρόνια. Πρέπει λοιπόν να οραματιστούμε πού θα βρίσκεται η Ελλάδα το 2030. Ή, αν θέλω να είμαι πιο φιλόδοξος, πού θα βρίσκεται η Ελλάδα το 2040 [...] Πιστεύω ότι η Ελλάδα έχει ανακτήσει την αξιοπιστία της στην Ευρώπη και αυτό μας επιτρέπει να έχουμε μεγαλύτερο αποτύπωμα από ό,τι τυπικά θα μας αναλογούσε. Η Ελλάδα έχει σήμερα υποψήφιο για την προεδρία του Eurogroup, θα βρίσκεται μαζί σας αύριο. Υπάρχουν δύο υποψήφιοι, ένας Βέλγος κι ένας Έλληνας. Δεν γνωρίζω τι θα συμβεί, αλλά το γεγονός ότι 10 χρόνια μετά τη δημοσιονομική κρίση η Ελλάδα μπορεί, αξιόπιστα, να διεκδικεί την προεδρία του Eurogroup είναι, θαρρώ, ενδεικτικό της προόδου που έχουμε πετύχει και της επιδίωξής μας να διαδραματίζουμε ρόλο στις ευρωπαϊκές υποθέσεις [...] Ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες βρίσκονται σήμερα σε δύσκολη κατάσταση, επειδή η πολιτική δεν λειτουργεί. Η πολιτική στην Ελλάδα λειτουργεί και θα συνεχίσει να λειτουργεί. Είμαι πεπεισμένος ότι αυτό θα εξακολουθεί να ισχύει μετά τις εκλογές του 2027, καθώς, στο τέλος της ημέρας, οι πολίτες γνωρίζουν ότι η χώρα χρειάζεται σταθερή κυβέρνηση, ώστε να διασφαλιστεί η ασφάλεια και η ευημερία. Αυτή τη στιγμή η Νέα Δημοκρατία είναι η μοναδική πολιτική δύναμη που έχει αξιόπιστη πρόταση για τη διακυβέρνηση και την πρόοδο της χώρας. Για τον λόγο αυτό, είμαι ιδιαίτερα αισιόδοξος για τις κάλπες του 2027. Και, ασφαλώς, θα ήθελα να επισημάνω στο ακροατήριό μας ότι οι εκλογές θα λάβουν χώρα την άνοιξη του 2027. Έχω λάβει μέρος στις εργασίες αυτού του Συνεδρίου πολλές φορές, θυμάμαι τον σκεπτικισμό που αντιμετώπισα, όταν βρέθηκα εδώ πριν τις εκλογές του 2023. Τότε το ερώτημα ήταν: “Θα έχετε απόλυτη πλειοψηφία;” Απαντούσα “ναι”. Πολλοί το αμφι-

σβητούσαν, αλλά τα καταφέραμε. Θυμάμαι ότι τον Απρίλιο του 2023 οι δημοσκοπήσεις έδειχναν ότι θα παίρναμε το 33% και λάβαμε το 41%».

3 Δεκεμβρίου

Ο Πρωθυπουργός σε δημόσια εκδήλωση και συζητώντας με τον πρόεδρο του Ελληνοαμερικανικού Εμπορικού Επιμελητηρίου, μεταξύ άλλων, αναφέρει: «[...] Είπα μία κουβέντα. Θα ξαναπαίνατε σε ένα καράβι που ο καπετάνιος το έριξε ήδη μία φορά στα βράχια; Θα πρόσθετα ότι ο καπετάνιος βγήκε πρώτος από το πλοίο, πήρε όλες τις σωσίβιες λέμβους και όλα τα σωσίβια και έριξε τις ευθύνες στο πλήρωμα [...] Μην ξεχνάμε ότι το 2015-2018 η Ελληνική οικονομία είχε τους χαμηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης στην Ευρώπη. Ουσιαστικά αποκλίναμε και μετά το καταστροφικό 2015. Αξίζει να θυμίζουμε από πού προερχόμαστε, πού είμαστε και πού θέλουμε να πάμε [...] Η πολιτική σταθερότητα αναγνωρίζεται εντός και εκτός συνόρων ως προϋπόθεση οικονομικής ευημερίας [...] Την έχω υπηρετήσει, εξαντλώντας τα συνταγματικά όρια των θητειών [...] Εχουμε διαβεί το μισό της θητείας, αλλά αυτό δεν μας βάζει στον πειρασμό να σκεφτόμαστε εκλογικό σχεδιασμό [...] Δεν μπορεί κανείς να μας κατηγορήσει ότι κάνουμε άλλα από αυτά που είπαμε [...] Όταν έρθει η ώρα τα διλήμματα θα είναι καθαρά, αν συνεχίζουμε μια πορεία στο μέλλον (“Θέλουμε από τώρα να μιλάμε για την Ελλάδα του 2030”) και αν υπάρχει εναλλακτικό πρόταγμα –πρόγραμμα σταθερότητας και ευημερίας [...] Βεβαίως και θεωρώ πολύ πιο αποτελεσματικές και πολύ πιο γρήγορες τις αυτοδύναμες κυβερνήσεις».

4 Δεκεμβρίου

Οι βουλευτές μέλη των κοινοβουλευτικών ομάδων του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος-Κινήματος Αλλαγής, του Συνασπισμού Ριζο-

σπαστικής Αριστεράς-Προοδευτικής Συμμαχίας και της Νέας Αριστεράς ζητούν από τον πρόεδρο της ειδικής μόνιμης επιτροπής θεσμών και διαφάνειας την άμεση και έκτακτη σύγκλησή της, «μετά τις εξαιρετικά σοβαρές αποκαλύψεις που έλαβαν χώρα κατά την ακροαματική διαδικασία της 21ης Νοεμβρίου 2025 στην εκδίκαση της υπόθεσης των υποκλοπών», προκειμένου να καταθέσει ο πρώην νομικός εκπρόσωπος εταιρείας που έχει εμπλακεί στην υπόθεση.

11 Δεκεμβρίου

Προσέρχεται ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής που διερευνά τις χρηματοδοτήσεις των αγροτών από τον ΟΠΕΚΕΠΕ ο αγροτοσυνδικαλιστής Γ. Ξυλούρης. Στη συντριπτική πλειονότητα των ερωτήσεων που του υποβάλλονται δεν απαντά, επικαλούμενος το δικαίωμα της σιωπής, προκαλώντας την έντονη αντίδραση των βουλευτών της αντιπολίτευσης. Η πρόεδρος της κοινοβουλευτικής ομάδας της Πλεύσης Ελευθερίας-Ζωή Κωνσταντοπούλου καταγγέλλει ότι ο μάρτυρας την απείλησε κατά τη διάρκεια της διακοπής της συνεδρίασης. Η επιτροπή υπερψηφίζει την πρόταση της πλειοψηφίας να αποσταλούν τα πρακτικά της συνεδρίασης στον εισαγγελέα, προκειμένου να διαπιστωθεί η εκ μέρους του αγροτοσυνδικαλιστή τέλεση ποινικών αδικημάτων, ενώ καταψηφίζει εκείνη της αντιπολίτευσης για τη σύλληψή του με την αυτόφωρη διαδικασία.

12 Δεκεμβρίου

Αρχίζει στην Ολομέλεια της Βουλής η συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού του οικονομικού έτους 2026.

16 Δεκεμβρίου

Με τις ομιλίες των πολιτικών αρχηγών ολοκληρώνεται η συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού

του οικονομικού έτους 2026. Στην ψηφοφορία που ακολουθεί υπερψηφίζεται από εκατόν πενήντα εννέα (159) βουλευτές, το σύνολο των μελών της κοινοβουλευτικής ομάδας της Νέας Δημοκρατίας και τρεις (3) ανεξάρτητους που είχαν εκλεγεί με τους συνδυασμούς των Σπαρτιατών, και καταψηφίζεται από εκατόν τριάντα έξι (136), απουσιάζουν από τη διαδικασία ο Αντ. Σαμαράς και ο Ανδρ. Παναγιωτόπουλος, βουλευτής του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς-Προοδευτικής Συμμαχίας.

17 Δεκεμβρίου

Ο Πρωθυπουργός συναντάται με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τον ενημερώνει για τις τρέχουσες πολιτικές εξελίξεις στη χώρα και διεθνώς. Τη συνάντησή τους απασχολούν, προνομιακά, οι κινητοποιήσεις των αγροτών. Παρουσία των τηλεοπτικών συνεργείων ο Κ. Μητσοτάκης, μεταξύ άλλων, αναφέρει: «Τα μέτρα στήριξης που θα υλοποιήσει η κυβέρνηση κινούνται στη σωστή κατεύθυνση, λαμβάνονται υπόψη κάποια δίκαια αιτήματα. Είμαι συγκρατημένα αισιόδοξος ότι θα έχουμε εκτόνωση της κατάστασης. Ελπίζω, ενόψει των εορτών, σε θετική ανταπόκριση και ότι θα απομακρυνθούν από τα μπλόκα, να λάβουν υπόψη ότι δεν μπορούν να θέτουν σε κίνδυνο την οικονομική δραστηριότητα και να στερούν από τους πολίτες τη δυνατότητα να επισκεφθούν τα χωριά τους. Εκφράζω την ελπίδα πως τα μπλόκα των αγροτών θα λυθούν σύντομα. Όσο δίκαια και αν είναι τα αιτήματά τους, οι αγρότες οφείλουν να καταλάβουν ότι δεν μπορούν να κρατούν την κοινωνία δέσμια ενόψει των Χριστουγέννων».

Η Ολομέλεια της Βουλής αποφασίζει κατά πλειοψηφία –διακόσιοι είκοσι πέντε (225) βουλευτές υπερψηφίζουν, πέντε (5) καταψηφίζουν και δεκαεπτά (17) δηλώνουν «παρών»– την άρση της ασυλίας της προέδρου της κοινοβου-

λευτικής ομάδας της Πλεύσης Ελευθερίας-Ζωή Κωνσταντοπούλου, έπειτα από μηνυτήρια αναφορά που είχε καταθέσει σε βάρος της δημοσιογράφος για συκοφαντική δυσφήμιση.

29 Δεκεμβρίου

Ο Πρωθυπουργός, σε συνέντευξή του σε εκπομπή τηλεοπτικού σταθμού περιφερειακής εμβέλειας και απαντώντας σε σχετικές ερωτήσεις, αναφέρει: «[...] Δεν έχει κλείσει χρόνο αυτή η κυβέρνηση. Δεν επιλέγω τους συχνούς ανασχηματισμούς, εξάλλου [...] Στις εκλογές οι πολίτες αποφασίζουν, αν θα ανανεώσουν το “συμβόλαιο” της κυβέρνησης. Τότε οι πολίτες αποφασίζουν, αν θέλουν να μας ανανεώσουν το συμβόλαιο πρόσληψης ή όχι. Μας έχουν προσλάβει για τέσσερα χρόνια να κάνουμε μια δουλειά και στις εκλογές κρίνουν, αν εμείς πρέπει να συνεχίσουμε ή αν πρέπει κάποιος άλλος να κάνει αυτή τη δουλειά [...] Ζούμε πια σε άλλους καιρούς. Κανείς δεν μπορεί να εγγυηθεί την ασφάλειά μας, κανείς τρίτος δεν θα την εγγυηθεί. Εμείς οι ίδιοι πρέπει να είμαστε αρκετά ισχυροί για να αποτρέψουμε τον οποιονδήποτε μπορεί να επιβουλεύεται την κυριαρχία μας ή τα κυριαρχικά μας δικαιώματα. Η επένδυση στην άμυνα είναι ουσιαστικά μία επένδυση στην ειρήνη, στη δημοκρατία, στην ευημερία και αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για να μπορούν οι πολίτες να κοιμούνται ήσυχοι τα βράδια. Και για να κοιμούνται οι πολίτες ήσυχοι, κάποιοι ξαγρυπνούν, τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, των σωμάτων ασφαλείας [...] Νομίζω ότι από πλευράς δυσκολίας υλοποίησης μεταρρύθμισης, ναι, ο ΟΠΕΚΕΠΕ ήταν εξαιρετικά σύνθετη αλλαγή, γιατί έπρεπε να κάνουμε μία αλλαγή εν κινήσει. Πρέπει να εξακολουθούμε να πληρώνουμε με μία καινούργια διαδικασία. Και έγινε πολύ μεγάλη προσπάθεια και από το Υπουργείο και από την Αντιπροεδρία της Κυβέρνησης, που επωμίστηκε τον συντονισμό αυτής της μεταρρύθμισης,

για να μπορέσουμε να φτάσουμε στο σημείο να πούμε ότι κάναμε τις πληρωμές που είχαμε πει ότι θα κάνουμε αλλά τις κάναμε με σωστό τρόπο [...] Είπαμε ότι δεν μπορούμε να συνεχίσουμε άλλο να πληρώνουμε μέσα από τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Έπρεπε να το έχουμε κάνει νωρίτερα; Ναι, έπρεπε να το είχαμε κάνει νωρίτερα. Δεν μπορέσαμε να το κάνουμε νωρίτερα, ακριβώς για τον λόγο τον οποίο διαπιστώσαμε στην πορεία, ότι τελικά υπήρχαν τεράστιες αντιδράσεις σε αυτήν τη μεταρρύθμιση. Γίνεται, όμως, αυτή η μεταρρύθμιση. Και είναι το θεμέλιο πάνω στο οποίο θα χτίσουμε μία καινούρια αγροτική πολιτική. Αν θέλουμε να βρούμε μία λύση στο θέμα αυτό, αυτή μπορεί να προκύψει μόνο μέσα από έναν ειλικρινή διάλογο και όχι μέσα από μία αντίδραση, η οποία θα έχει ως τελικό σκοπό δήθεν να βλάψει την κυβέρνηση, αλλά τελικά να ταλαιπωρεί ολόκληρη την κοινωνία. Εμείς δεν θέλουμε να συνομιλούμε μόνο με αυτούς, οι οποίοι είναι στα μπλόκα, αλλά και με τη μεγάλη πλειοψηφία των αγροτών και των κτηνοτρόφων που δεν είναι στα μπλόκα, όμως έχουν πραγματικά προβλήματα, τα οποία εμείς πρέπει να τους βοηθήσουμε να αντιμετωπίσουν. Και βέβαια δεν υπάρχει, επίσης, καμία αμφιβολία ότι και από τους αγρότες που είναι στα μπλόκα υπάρχουν κάποιοι, αρκετοί, οι οποίοι θέλουν να συνομιλήσουν μαζί μας. Και υπάρχουν και κάποιοι, οι οποίοι ουσιαστικά, να το πω πολύ απλά, τους “τραμπουκίζουν” σε μία λογική να μη σπάσει το μέτωπο και να βρεθούν συστηματικά απέναντι στην κυβέρνηση. Δεν καταλαβαίνω αυτούς που διαμαρτύρονται, αλλά δεν θέλουν να συζητήσουν. Αυτό το οποίο δεν καταλαβαίνω, και δεν νομίζω ότι καταλαβαίνει και μεγάλη πλειοψηφία της κοινωνίας, είναι πως κάποιος διαδηλώνει και προβαίνει σε μία πράξη αρκετά επιθετική, να κλείσει ένα δρόμο και να ταλαιπωρήσει την υπόλοιπη κοινωνία, και ταυτόχρονα να μη θέλει να έρθει να συζητήσει και να ακούσει τις σκέψεις και τις

προτάσεις της κυβέρνησης για την αντιμετώπιση αυτών των καίριων ζητημάτων του πρωτογενούς τομέα; Και δεν πρέπει να ξεχνάμε, βέβαια, ότι έχουμε σχεδόν 400.000 κατ' επάγγελμα αγρότες, μπορεί να είναι 4.000 τρακτέρ στα μπλόκα, η συντριπτική πλειοψηφία των αγροτών και των κτηνοτρόφων δεν είναι στα μπλόκα. Λυπάμαι που οι πολίτες ταλαιπωρήθηκαν στους δρόμους τις ημέρες των εορτών. Λυπάμαι πραγματικά για το γεγονός ότι συμπολίτες μας ταλαιπωρήθηκαν στα πλαίσια των μετακινήσεών τους για τις ημέρες των εορτών και ελπίζω για τις επόμενες ημέρες, τουλάχιστον μέχρι τα Φώτα, θα υπάρχει η απαραίτητη κατανόηση από τους αγρότες, ώστε να διευκολύνουν αυτούς, οι οποίοι θέλουν να μετακινηθούν για τις ημέρες αυτές. Είναι σημαντικές μέρες για την οικονομική δραστηριότητα της χώρας, για την τροφοδοσία της αγοράς, και πιστεύω ότι αυτό είναι κάτι το οποίο όλοι το αντιλαμβάνονται [...] Παράξενο να μετρώνται προσδοκίες χωρίς να ξέρουμε τις προγραμματικές προθέσεις των ενδιαφερόμενων. Η συζήτηση θα έχει νόημα, όταν και εφόσον έχουμε τις ανακατατάξεις που ενδεχομένως κάποιοι προβλέπουν ότι θα έχουμε το 2026 [...] Η ομορφιά της δημοκρατίας μας είναι ότι ο καθένας έχει τη δυνατότητα να εκτίθεται στην κρίση των πολιτών. Το να λες ότι θα φτιάξεις κόμμα, από το

να φτιάξεις κόμμα, έχει μια μεγάλη απόσταση. Κάπου, κάποιος, κάποια στιγμή θα “διαβεί τον Ρουβίκωνα”, αν πρόκειται να πάρει αυτή την απόφαση. Δεν θεωρώ την ίδρυση κόμματος μια απλή απόφαση, έχω μάθει “να μην χάνω πολύ ύπνο” για θέματα τα οποία ούτε μπορώ να τα ελέγξω ούτε να τα επηρεάσω ούτε και τελικά με αφορούν [...] Η ενασχόληση με την πολιτική δεν είναι ο μόνος τρόπος να προσφέρεις, υπάρχουν πολλοί άλλοι τρόποι να προσφέρεις στα κοινά. Δεν είναι υποχρεωτικό ότι πρέπει κάποιος να πολιτεύεται [...] Πρέπει να έχουν κάνει κάτι πριν μπουν στην πολιτική. Πρέπει να έχουν “κολλήσει ένσημα”. Πρέπει να έχουν δουλέψει. Δεν θεωρώ επαρκές να μπαίνει κάποιος στην πολιτική στα 25 του και να μην έχει καταλάβει τι σημαίνει να έχεις αφεντικό, τι σημαίνει να χτυπάς κάρτα, να έχεις παραδοτέα, να βγάζεις τα προς το ζην, να ιδρώνεις τη φανέλα [...] Θα έπινε μία μπύρα με τον κ. Ανδρουλάκη. Και σας το λέω, διότι μου κάνει εντύπωση πως μερικές φορές, στα πλαίσια της πολιτικής αντιπαράθεσης, οι άνθρωποι χάνουν την ευκαιρία να μπορούν να γνωριστούν λίγο καλύτερα σε προσωπικό επίπεδο. Δηλαδή, αισθάνομαι μερικές φορές –και αναφέρω τον κ. Ανδρουλάκη– ότι έχει μια πολύ έντονη πολεμική, μια επίθεση απέναντι στη Νέα Δημοκρατία και σε εμένα προσωπικά». □